

[K. B. Andersen.]

sig det. Jeg er ikke enig heri. Her er nemlig ikke tale om et enten-eller, men om et både-og. Det pædagogiske arbejdsudvalg for ungdomsskolen arbejder energisk for at skabe et mere tiltrækkende og tidssvarende indhold for ungdomsskolen, der jo netop i disse år har glædet sig over stigende tilslutning, men et frivilligt 10. skoleår inden for folkeskolen vil ikke slå noget i stykker her.

Man hører af og til det argument mod forslaget om det 10. skoleår, at det er lidt ejendommeligt at fremkomme med det, når vi har en voldsom lærermangel. Jeg kan ikke godtage det argument, der ikke synes at bygge på særlig dybtgående behandling af forholdet. Vi mangler jo i dag ifølge de af det økonomiske sekretariat i samarbejde med undervisningsministeriet udarbejdede prognoser ca. 8 000-9 000 lærere. De lærere, der vil gå til det meget beskedne antal 10. klasser, der de første år vil komme, er så få sammenlignet med dette tal, at det er helt uden betydning som argument. Man kan ikke på det grundlag standse en udvikling, som er en klar og nødvendig konsekvens af den skoleudbygning, vi er midt i.

Når det er sagt, vil jeg imidlertid gerne tilføje, at hvordan det skal gå videre frem, er et åbent spørgsmål. Det vil bl. a. afhænge af, om den højtærede minister vil lytte mest til lærerbehovsudvalget eller mere til folketinget, når det er spørgsmål om at få seminariekapaciteten udvidet. Den fortsatte byggen på den letsindige omgang med tal, som lærerbehovsudvalget har præsteret i hele sin alt for lange levetid, vil selvfølgelig fortsat kunne standse pædagogiske reformer både af den ene og den anden art. Men det skal vi jo høre mere om fra den højtærede minister inden så forfærdelig længe.

Forslaget om, at man skal have mulighed for at indføre talkarakterer ved afgangsprøverne efter 8., 9. og 10. klasse, vil jeg også hilse med stor tilfredshed. Lad os dog blive fri for nu at høre beklagelser over, at eksamenshysteriet nu skyder nye skud og breder sig yderligere. Det kan ikke brede sig yderligere i dette land, hvor de menneskelige egenskaber, der kan ansættes i tal, stadig vurderes højest, når det gælder ansættelser og lignende. Der har i de senere

år været en glædelig tendens til at skyde eksamens- og talmomenterne i baggrunden i den egentlige barneskole, og forhåbentlig kan vi komme videre ad den vej, men når det gælder afgangsprøver, kan det ikke nytte at ville bilde sig ind, at der kan skabes den tilstrækkelige respekt om et afgangsbrev, der udtrykker sig i alt for vage vendinger, så længe vi har den talmæssige vurdering i den del af folkeskolen, der hedder realafdelingen.

Jeg vil ikke være med til at gå ud og bilde erhvervslivets folk ind, at der kan læres lige så meget på 8 eller 9 år som i realafdelingens 10, men det er både påkrævet og rigtigt at sige til arbejdsgivere og andre, der skal vurdere de unge: se nu efter, hvad det er, de har lært i de 8 eller 9 eller 10 år, de har gået i skole; se på afgangsbrevet, om det ikke netop til det job, der skal besættes, er pigen eller drengen fra 8. eller 9. eller 10. klasse, som har lært netop de færdigheder, der i den pågældende situation er brug for. Realeksamen har længe nok været skolernes vel tilrettelagte sovepude for personalechefer og arbejdsgivere. Den store imødekommenhed, der f. eks. fra Arbejdsgiverforeningens skoleudvalg har været vist over for de nye 8. og 9. klasser, vil forhåbentlig få let ved at brede sig til erhvervskredse landet over gennem den reform, der her er foreslået vedrørende afgangsbrevserne.

Så har vi stadig etaterne tilbage. Hvornår lykkes det at få dem til at tænke i de samme nye baner? Landsorganisationen De samvirkende Fagforbunds skoleudvalg har for nogle måneder siden sendt den højtærede minister en udtalelse, der peger på de urimelige virkninger for folkeskolen, som etaternes uforstående holdning er skyld i. Henvendelsen munder ud i en anmodning til ministeren om sammen med de skoleudvalg, som de to arbejdsmarkedsorganisationer har nedsat, at rette en henvendelse til institutionerne for at redegøre for den undervisning, der nu gives i 8. og 9. klasserne — og nu kan vi altså snart føje 10. klasserne til — så det kan ses, at den fuldt ud opfylder de krav, der med rimelighed kan forlanges opfyldt som baggrund for ansættelse de pågældende steder.

Lovforslaget imødekommer i en anden henseende et udbredt ønske i mange kredse,